

Брюксел, 22 април 2026 г.
(OR. en)

8411/26

CON 67
FIN 570

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	16392/25
Относно:	Проект за заключения на Съвета относно Специален доклад № 24/2025 на Европейската сметна палата, озаглавен „Финансови инструменти в областта на политиката на сближаване – Ограничено използване на револвиращо финансиране“ – Одобряване

1. На 3 декември 2025 г. Генералният секретариат на Съвета получи Специален доклад № 24/2025 „Финансови инструменти в областта на политиката на сближаване – Ограничено използване на револвиращо финансиране“.
2. В съответствие с правилата, установени в заключенията на Съвета относно подобряване на разглеждането на специалните доклади, изготвяни от Сметната палата¹, на заседанието си от 10 декември 2025 г. Комитетът на постоянните представители възложи на работна група „Структурни мерки и най-отдалечени региони“ да разгледа доклада съгласно правилата, установени в посочените по-горе заключения.

¹ Док. 7515/00 FIN 127 + COR 1.

3. Сметната палата представи доклада на заседанието на работна група „Структурни мерки и най-отдалечени региони“ на 11 декември 2025 г. Работна група „Структурни мерки и най-отдалечени региони“ разгледа проекта за заключения на Съвета, предложен от председателството, на заседанията си на 8 януари 2026 г.² и 4 март 2026 г.³
4. На 21 април 2026 г. работна група „Структурни мерки и най-отдалечени региони“ постигна съгласие по приложения⁴ проект за заключения на Съвета въз основа на трето предложение, представено от председателството.
5. Предвид гореизложеното Комитетът на постоянните представители се приканва да препоръча на Съвета да одобри като точка А на някое от предстоящите си заседания заключенията на Съвета, поместени в приложението към настоящата бележка.

² WK17536/2025 INIT.

³ WK 17536/2025 REV 1.

⁴ WK 17536/2025 REV 2.

ПРОЕКТ ЗА ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА
относно Специален доклад № 24/2025 на Европейската сметна палата
„Финансови инструменти в областта на политиката на сближаване – Ограничено
използване на револвиращо финансиране“

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

1. ПРИВЕТСТВА Специален доклад № 24/2025 на Европейската сметна палата (наричана по-нататък „Сметната палата“) и отговорите на Европейската комисия (наричана по-нататък „Комисията“) по доклада;
2. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ със становището на Сметната палата, че финансовите инструменти повишават ефективността на публичното финансиране, по-специално поради своя потенциално револвиращ характер, като стимул за добро финансово управление за крайните получатели и като инструмент, който може да постигне „ефект на лоста“. От друга страна, Съветът ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ заключението на Сметната палата, че пълният потенциал на револвиращия ефект не е бил реализиран и че повторното използване на средства по време на периода на допустимост е било ограничено;
3. ПОДЧЕРТАВА, че преимуществата на финансовите инструменти в рамките на политиката на сближаване се състоят в i) по-големите възможности за достъп до финансиране, ii) гъвкавото използване на стимули, които могат да отговорят на различните потребности, възникващи на различните етапи от стопанския жизнен цикъл, iii) възможността за подкрепа на дългосрочни публични инвестиции, които отговарят на нуждите на териториалното развитие;

4. ОТБЕЛЯВА, че правната рамка, уреждаща финансовите инструменти в рамките на политиката на сближаване, дава право на държавите членки да задържат средствата, които са били използвани поне веднъж през периода на допустимост, но обратните постъпления от крайните получатели следва да бъдат повторно използвани по време на съответния период на допустимост и след него, в съответствие с вида на активираните финансови инструменти;
5. ОТБЕЛЯВА, че в одита на Сметната палата е разгледан въпросът дали потенциалът на финансовите инструменти на политиката на сближаване за по-устойчиво използване на финансирането е бил използван ефективно от одитираните държави членки и региони и дали рамката, въведена за финансовите инструменти на политиката на сближаване, е стимулирала повторното използване на финансирането от държавите членки и регионите;
6. ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ констатациите в доклада, и по-специално, че:
- Повторното използване на средствата по време на периода на допустимост зависи от естеството на финансовия инструмент, но като цяло е много ограничено;
 - Натискът за усвояване може да бъде посочен като основна причина за ограниченото повторно използване на средствата, тъй като приоритетното използване на средствата, възстановени на даден финансов инструмент, вместо изразходването на първоначално разпределеното по програмите финансиране за финансовите инструменти води до отмяна на поети задължения и следователно до загуба на средства от ЕС за съответната държава членка или регион;
 - Финансовите продукти със среден или дълъг срок до падежа ограничават потенциала за повторно използване на средствата, тъй като те се инвестират в активи с дълъг жизнен цикъл, често неликвидни, което означава, че в много случаи обратните постъпления стават налични твърде късно за реинвестиране през периода на допустимост;
 - Ограниченото повторно използване на средствата, възстановени през периода на допустимост, може да бъде свързано и с целта за постигане на ефект на лоста чрез набиране на допълнителен капитал за финансови инструменти от частни инвеститори. Обратните постъпления, използвани за компенсиране на загубите на частни инвеститори, намаляват сумите, които са на разположение за повторно използване;

7. ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ становището на Комисията, изразено в нейните отговори на коментарите, констатациите и препоръките, включени в доклада на Сметната палата, по-специално, че Комисията вече одитира повторното използване на средства като част от текущия си одитен подход за тематични одити на финансови инструменти, както и по време на своите одити на съответствието и други тематични одити, и обмисля да засили своите одитни мерки чрез извършване на хоризонтални одити на повторното използване на средства, както и да насърчава държавите членки да използват повторно обратните постъпления във възможно най-кратък срок при спазване на съответната регулаторна рамка;
8. ПРИВЕТСТВА факта, че Комисията приема изцяло препоръките на Сметната палата, НАСЪРЧАВА Комисията да продължи да следи действителното повторно използване на средствата през този програмен период, и ОТЧИТА необходимостта регулаторната рамка да гарантира оптимално използване на средствата и повторно използване на обратните постъпления, като същевременно позволява гъвкавост, за да се отговори адекватно на нуждите на пазара и да се избегне увеличаването на административната тежест.
-